

1. ЗВЕДЕНИЙ ІНДЕКС ВИРОБНИЦТВА ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ ЗА ОСНОВНИМИ ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (ЗІВ¹)

ГОЛОВНЕ

У серпні 2021 року майже всі основні види економічної діяльності, окрім оптової торгівлі, продемонстрували збільшення обсягів виробництва, яке підтримувалося високим рівнем цін на світових товарних ринках, активним нарощуванням обсягів с/г виробництва (а саме рослинницької продукції), оптимістичними настроями бізнесу в умовах дії «зеленого» рівня епідемічної небезпеки на всій території країни. Зростання не перевищило рівень падіння, зафіксований в цей період у минулому році, тобто наразі економіка знаходиться у фазі відновлення. Перехід до фази росту прогнозується у наступному році.

Довідково. За даними Національного банку індекс очікувань ділової активності у серпні становив 53,4 п. (50,8 п. у липні 2021р.).

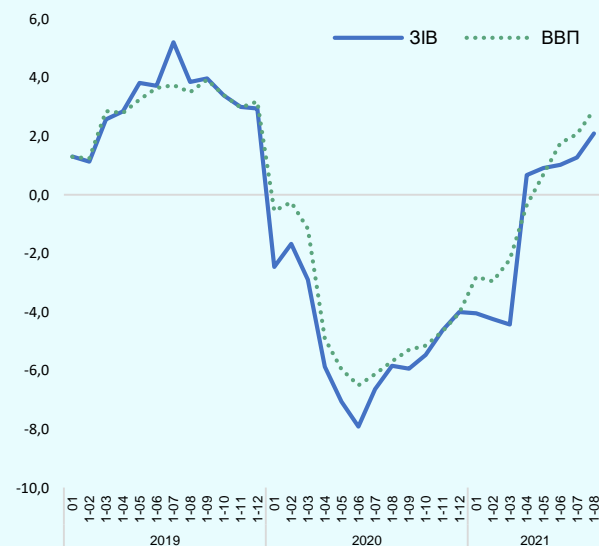
Так, у січні-серпні 2021р. за розрахунками Мінекономіки ЗІВ збільшився на 2,1% (на 1,3% у січні-липні 2021р., падіння на 5,8% за 8 міс. 2020р. відповідно), ВВП – на 2,9% (на 2,1% за 7 міс. 2021р., падіння на 5,7% за 8 міс. 2020р., за даними Держстату зростання ВВП у II кв. 2021р. становило 5,7%).

Ключові показники	Місячна зміна, %			Кумулятивна зміна, %		Внесок, в.п.
	08.20	07.21	08.21	01.-08.20	01.-08.21	
Промисловість	-4,1	0,2	0,6	-6,5	1,7	0,84
Будівництво	11,8	-0,5	-0,5	-0,6	1,8	0,17
Сільське господарство	-5,5	9,2	25,0	-9,8	8,4	1,04
Торгівля ²	X	X	X	1,9	-1,3	-0,25
Транспорт ²	X	X	X	-15,6	2,8	0,28
ЗІВ ¹	X	X	X	-5,8	2,1	X
ВВП	X	X	X	-5,7	2,9	X

Позитивний внесок у динаміку ЗІВ та ВВП сформували такі ключові ВЕД:

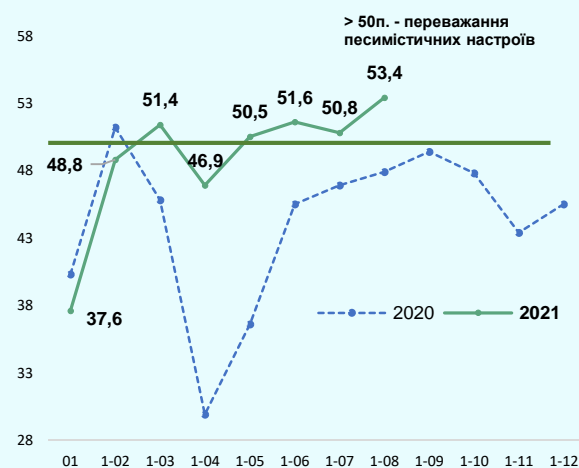
сільське господарство – в умовах отримання вищої врожайності та збільшення зібраних площ порівняно з минулим роком більшості с/г культур, зокрема пшениці, врожай якої у 2021 році є рекордним за роки спостереження (32,2 млн. т. станом на 01.09.2021, що на 28,4% більше ніж у минулому році);

Рис.1.1 ЗІВ та ВВП, зміна, % до відповідного періоду попереднього року

Джерело. Дані Держстат, розрахунки Мінекономіки

Рис.1.2 Індекс ділових очікувань у 2020-2021рр., пунктів

Джерело. Національний банк України

¹ Зведений індекс виробництва товарів та послуг за основними видами економічної діяльності (ЗІВ) відображає динаміку діяльності виробничої сфери національної економіки у відповідному періоді. ЗІВ розраховується на базі звітних даних по індексах фізичного обсягу виробництва ВЕД "Сільське господарство", ВЕД "Промисловість", ВЕД "Будівництво", ВЕД "Транспорт" та ВЕД "Оптова та роздрібна торгівля". Зважаючи на те, що виробнича сфера в обсязі ВВП займає близько 55%, ЗІВ має тісний кореляційний зв'язок з динамікою ВВП. Тому, оціночний показник ВВП розраховується, виходячи з ретроспективної кореляційної залежності між ЗІВ та ВВП.

промисловість як за рахунок сприятливої кон'юнктури на зовнішніх сировинних ринках, так і продовження відновлення попиту з боку основних користувачів продукції галузі;

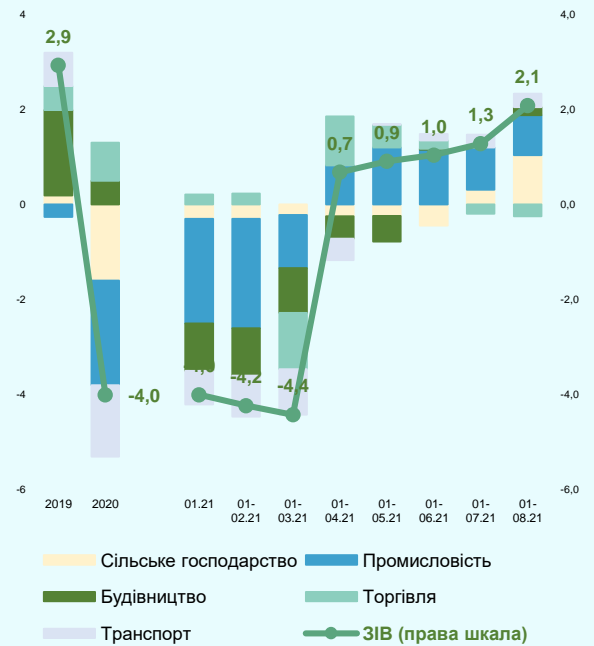
будівельна галузь в умовах запуску державної програми з іпотечного кредитування та активного фінансування соціальних та інфраструктурних об'єктів з боку держави в рамках реалізації проектів «Великого будівництва»;

транспорт – в першу чергу, з урахуванням низької статистичної бази минулого року, а також зростання у серпні як обсягів пасажирообігу на тлі послаблення карантинних обмежень, так і вантажообігу – за рахунок поступового відновлення попиту на вантажні перевезення.

Втім **внутрішня торгівля другий місяць поспіль демонструє негативний внесок до показника ЗІВ**, що, в основному, визначалося продовженням падіння оптового товарообороту на тлі зниження ланковості (ланцюгу перепродажу товарів). Водночас активний розвиток роздрібного сегменту ринку в умовах продовження стимулювання споживчого попиту з урахуванням збільшення соціальних стандартів та переказів з-за кордону утримував внутрішню торгівлю від ще глибшого падіння.

Очікування. Наявне відновлювальне зростання не дозволяє говорити про повноцінне посткризове оздоровлення економіки, для цього необхідно більше часу. Крім того, внутрішнє відновлення економіки знаходиться ще й під впливом глобальних змін та ризиків. Так, загострення політичних і економічних відносин між окремими країнами, зловживання РФ домінуючою позицією на ринку газу та відповідно суттєвий вплив на рівень цін, а також поширення нової хвилі у світі мутованого штаму коронавірусу продовжує тиснути на відновлення економік світу та України в тому числі.

Рис.1.3 Зміна ЗІВ, % до відповідного періоду попереднього року (права шкала) та внески до нього основних ВЕД, відсоткових пунктів (ліва шкала)

Джерело. Розрахунки Мінекономіки на базі даних Держстату

2. ПРОМИСЛОВІСТЬ

ГОЛОВНЕ

У серпні 2021р. (р/р) зростання промислового виробництва становило 0,6% («плюс» 0,2% у липні 2021р.), а з урахуванням ефекту календарних днів - на 0,2% («плюс» 0,9% у липні 2021р.).

Зростання промисловості формувалось за рахунок продовження дії факторів високої кон'юнктури на зовнішніх ринках та поступового відновлення попиту на окрему продукцію на внутрішньому ринку.

Довідково. За даними Євростату у липні 2021р. порівняно з липнем 2020р. (р/р) обсяг промислового виробництва у ЄС-27 зріс на 8,3%, у Єврозоні – на 7,7% (в Україні даний показник у липні 2021р. становив «плюс» 0,2%).

За даними НБУ респонденти сектору промисловості оптимістично налаштовані щодо економічних перспектив своїх підприємств четвертий місяць поспіль, так індекс очікувань ділової активності у серпні зріс до 54,3 п. порівняно з 51,9 п. у липні 2021р. Респонденти продовжували прогнозувати зростання обсягів виготовленої продукції, нових замовлень на продукцію, у тому числі експортних. На тлі високих прогнозних оцінок щодо зростання цін на сировину та матеріали посилилось очікування здорожчання власної продукції. Уперше за останні півтора року підприємства промисловості продемонстрували оптимістичні настрої щодо загальної чисельності працівників.

У розрізі основних підвидів у серпні 2021р. (р/р) зростання виробництва відбулося у переробній промисловості – на 2,2% («мінус» 1,8% у липні 2021р. та «мінус» 6,7% у серпні 2020р.). Водночас, у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря зростання виробництва уповільнилось до 0,3% («плюс» 2,2% та «мінус» 1,5% відповідно), а у добувній промисловості спостерігалось скорочення виробництва - на 2,5% («плюс» 4,0% та «плюс» 0,4% відповідно).

Враховуючи вищезазначене, за підсумком січня-серпня 2021р. (п/п) промислове виробництво в цілому зросло на 1,7% («плюс» 1,8% у січні-липні 2021р. та «мінус» 6,5% у січні-серпні 2020р.), у тому числі у переробній промисловості – на 1,9% («плюс» 1,8% та «мінус» 8,0% відповідно), постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – на 1,6% («плюс» 1,7% та «мінус» 4,0% відповідно) та добувній промисловості - на 1,2% («плюс» 1,8% та «мінус» 4,7% відповідно).

Рис.2.1 Індекс промислової продукції та внески, зміна, у % (р/р) та в.п.

Джерело. Держстат

Рис.2.2 Індекс промислової продукції у січні-серпні, зміна, у % (п/п)

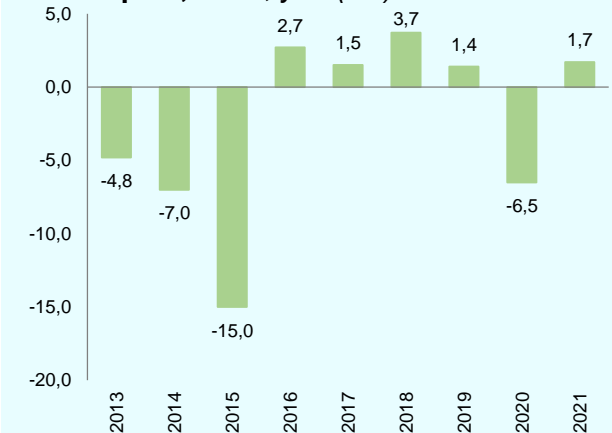

Рис.2.3 Індеси промислової продукції у розрізі основних підвидів, зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат

Основні види промисловості, % (р/р) та внески

Ключові показники	Місячна зміна, %		Внесок в.п.		Частка у пром., 2020р.
	Серпень 2021	Липень 2021	Серпень 2021	Липень 2021	
Промисловість, в цілому	0,6	0,2	X	X	100
Добувна промисловість	-2,5	4,0	-0,9	0,7	14,3
Переробна промисловість	2,2	-1,8	1,3	-0,8	64,6
Постачання електроенергії, газу, пари	0,3	2,2	0,2	0,4	19,7
Харчова	-4,8	-19,2	-0,7	-3,5	23
Текстильна	-3,1	-3,8	-0,1	-0,1	1
Деревообробна, целюозна, поліграфічна	6,4	3,4	0,2	0,1	3,4
Кокс, нафтопереробка	32,3	36,8	0,5	0,6	2,3
Хімічна	-5,6	-5,8	-0,1	-0,1	2,8
Фармацевтика	-33,4	13,7	-0,6	0,2	1,6
Будматеріали	12,0	9,9	0,5	0,4	6,3
Металургія	5,4	8,4	0,8	1,1	15
Машинобудування	5,1	3,8	0,5	0,4	7
Меблі, ремонт і монтаж устаткування	5,5	2,0	0,2	0,1	2,1

Джерело. Держстат, Мінекономіки

Найбільший позитивний внесок у зростання промислового виробництва сформував металургійне виробництво, машинобудування, виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення, виробництво гумових і пластмасових виробів, негативний – добувна промисловість, виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів та виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів.

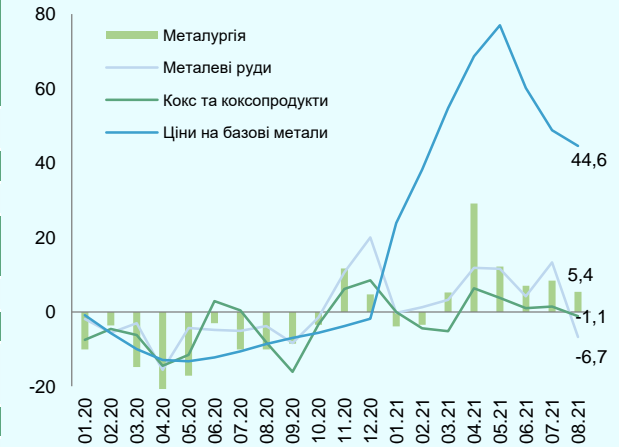
Найбільше зростання індексу промислового виробництва відбулося у:

виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення («плюс» 32,3% у серпні 2021р. порівняно з «плюс» 36,8% у липні 2021р. та «плюс» 5,5% у серпні 2020р.) лише за рахунок зростання виробництва продуктів нафтоперероблення в очікуванні на збільшення попиту та з метою нарощування частки на внутрішньому ринку;

Довідково. За даними сайтів виробників за підсумками 8 міс. 2021р. Шебелинський НПЗ збільшив обсяг виробництва бензину у 1,6 раза та дизельного палива на 7,5%. Водночас, з 1 серпня 2021р. ПАТ «Укртатнафта» запустило другий технологічний «ланцюг» та вийшло на максимальний обсяг переробки нафтової сировини.

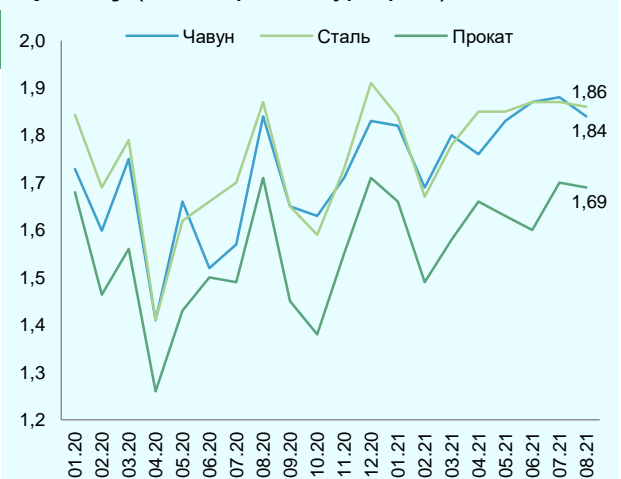
металургії («плюс» 5,4% у серпні 2021р. порівняно з «плюс» 8,4% у липні 2021р. та «мінус» 9,8% у серпні 2020р.) за рахунок збереження сприятливої кон'юнктури на зовнішніх ринках чорних металів та збільшення внутрішнього інвестиційного попиту;

Рис.2.4 Середні світові ціни на базові метали (дані Світового банку) та металургійне виробництво, зміна, у % (р/р)

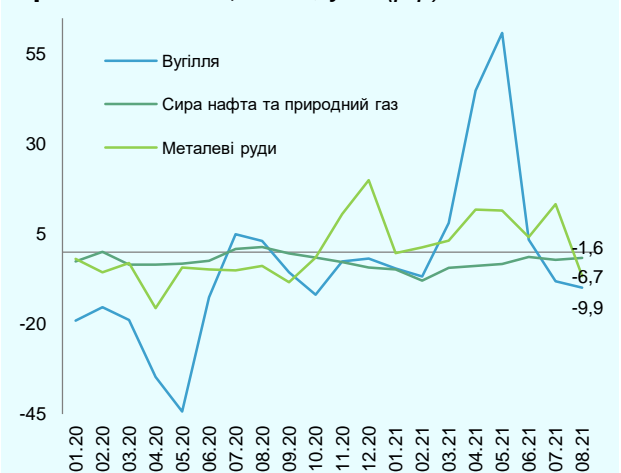
Джерело. Держстат, Світовий банк

Рис.2.5 Виробництво чавуну, сталі та прокату (дані Укрметалургпром), млн.т

Джерело. Укрметалургпром

Рис.2.6 Основні підвиди добувної промисловості, зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат

Довідково. Світові ціни на базові метали у серпні 2021р. (р/р) зросли на 44,6% (у 1,5 раза у липні 2021р.).

За даними Worldsteel за 8 міс. 2021р. в Україні виробництво сталі зросло – на 6,6% (у світовому рейтингу виробників сталі Україна посіла 14 місце серед 64 країн виробників), виробництво чавуну зросло – на 6,8% (у світовому рейтингу виробників чавуну Україна обіймає 10-ту позицію серед 38 країн-виробників).

виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції («плюс» 12,0% у серпні 2021р. порівняно з «плюс» 9,9% у липні 2021р. та «плюс» 2,2% у серпні 2020р.), **виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності** («плюс» 6,4% порівняно з «плюс» 3,4% та «мінус» 0,1% відповідно), **виробництві меблів, іншої продукції, ремонт і монтаж машин і устаткування** («плюс» 5,5% порівняно з «плюс» 2,0% та «мінус» 13,8% відповідно) в умовах поступової активізації інвестиційної діяльності підприємств та реалізації проектів «Великого будівництва»;

Довідково. За даним Держстату у серпні 2021р. (р/р) індекс житлового будівництва зріс на 28,1%, індекс будівництва нежитлових будівель – на 10,9% та будівництва інженерних споруд - на 5,5% відповідно.

машинобудуванні («плюс» 5,1% порівняно з «плюс» 3,8% та «мінус» 21,9% відповідно) за рахунок збільшення інвестиційного попиту (зокрема, на продукцію електричного устаткування), а також на тлі низької статистичної бази порівняння у виробництві автотранспортних засобів.

Довідково. За даними Укравтопром у серпні 2021р. (р/р) виробництво автомобілів зросло у 3,6р.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря («плюс» 0,3% у серпні 2021р. порівняно з «плюс» 2,2% у липні 2021р. та «мінус» 1,5% у серпні 2020р.) **зростання виробництва уповільнилось** внаслідок менших обсягів споживання електроенергії після аномальної спеки у липні місяці.

Довідково. У серпні 2021р. (р/р) у розрізі постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря виробництво, передача та розподілення електроенергії зросло на 1,6% (4% у липні 2021р), в той час як виробництво газу; розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи зменшилося на 21,1% (25,9% відповідно).

Уповільнилось падіння в таких ВЕД, як:

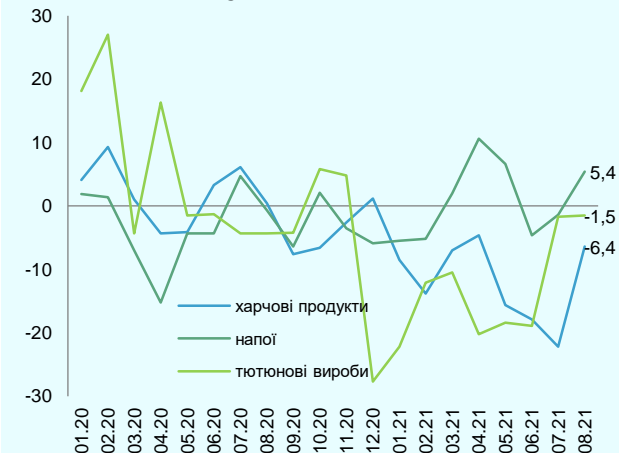
виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (до «мінус» 4,8% у серпні 2021р. проти «мінус» 19,2% у липні 2021р. та «плюс» 0,2% у серпні 2020р.) за рахунок збільшення сировинної бази з боку с/г виробництва на тлі отримання рекордного

Рис. 2.7 Основні підвиди машинобудування, зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат

Рис.2.8 Основні підвиди виробництва харчових продуктів, зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат

Рис.2.9 Добування кам'яного вугілля, виробництво та споживання електроенергії, зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат, Міненерго

врожаю пшениці та високого врожаю овочів, а також розширення географії експорту м'яса птиці;

Довідково. За даними ДМС за 8 міс. 2021р. експорт м'яса птиці (гр.207) у фізичному вимірі зріс на 1,7%. За даними Держстату станом на 01.09.2021 врожай зернових культур збільшився на 26,3%, культур овочевих – на 6% відповідно.

Водночас, падіння виробництва спостерігалось в таких ВЕД, як:

добувна промисловість («мінус» 2,5% у серпні 2021р. порівняно з «плюс» 4,0% у липні 2021р. та «плюс» 0,4% у серпні 2020р.), насамперед, внаслідок зменшення виробничої активності у добуванні металевих руд («мінус» 6,7% порівняно з «плюс» 13,3% та «мінус» 3,8% відповідно) на тлі уповільнення динаміки зростання на світових товарних ринках;

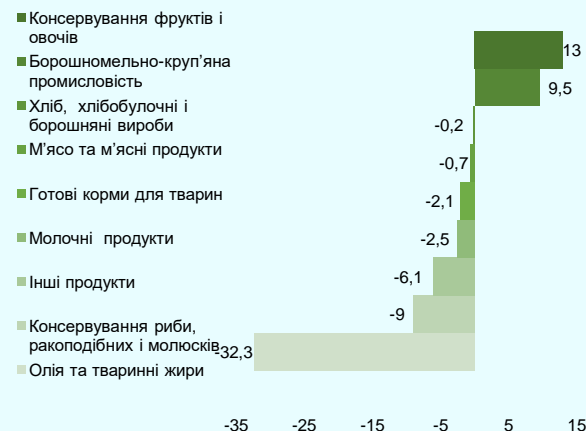
Довідково. За даними Світового банку середні ціни на світових товарних ринках на залізну руду у серпні 2021р. (р/р) уповільнили зростання (до 33,9% проти зростання у 2 рази у липні 2021р.).

виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів («мінус» 33,4% у серпні 2021р. порівняно з «плюс» 13,7% у липні 2021р. та «плюс» 14,1% у серпні 2020р.) на тлі високої статистичної бази порівняння.

Регіональний розріз

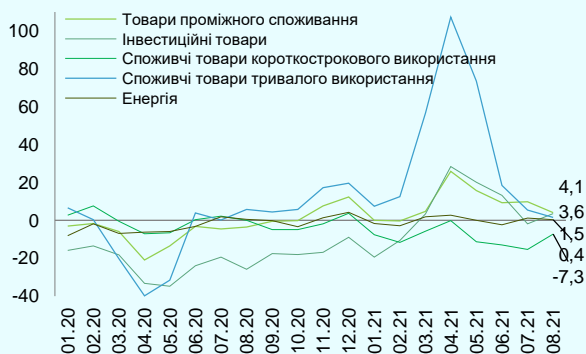
За підсумком серпня 2021р. (р/р) зростання виробництва спостерігалось у 14 регіонах, зокрема найбільше у Одеській обл. (на 27,5% у серпні 2021р.), Житомирській обл. (на 8,0% відповідно) та Запорізькій обл. (на 8,0% відповідно) за рахунок збільшення виробництва продукції машинобудування, будівельних матеріалів, виробів з деревини та виробництва меблів на тлі низької статистичної бази порівняння минулого року. Найбільше скорочення спостерігалось у Луганській обл. (на 37,9% у серпні 2021р.), Кіровоградській обл. (на 36,5% відповідно) та Черкаській обл. (на 13,2% відповідно).

Рис. 2.10 Індекси основних підвидів виробництва харчових продуктів у серпні 2021р., зміна, у % (р/р)

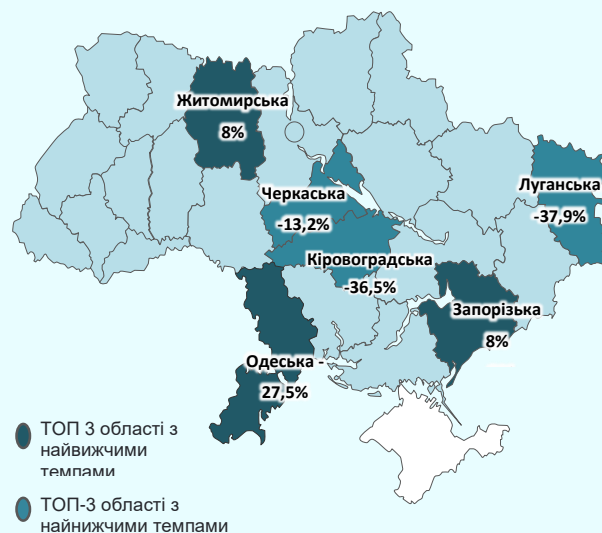
Джерело. Держстат

Рис.2.11 Індекси промислової продукції за основними промисловими групами товарів, зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат

Рис.2.12 Регіональний аспект розвитку промисловості у серпні 2021р., зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат

3. СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

ГОЛОВНЕ

Прискорення темпів збирання врожаю у рослинництві дозволило наростити обсяги виробництва с/г продукції.

Зважаючи на сезонний характер виробництва рослинницької продукції, із січня—червня валова продукція с/г формується на основі даних щодо продукції рослинництва та тваринництва.

Зростання обсягів виробництва с/г продукції, в першу чергу, обумовлено високою врожайністю майже всіх с/г культур та збільшенням площі збору, що дозволило отримати високі результати у рослинництві. Тоді як, виробництво тваринницької продукції продовжує стримуватися зростанням затрат на виробництво продукції та конкуренцією на внутрішньому ринку з іноземною молочною продукцією.

Відтак, у серпні 2021р. (р/р) виробництво с/г продукції зросло на 25% («плюс» 9,2% у липні 2021р. та «мінус» 5,5% у серпні 2020р.) та відповідно у січні-серпні 2021р. – на 8,4% («плюс» 2,5% у січні-липні 2021р. та «мінус» 9,8% у січні-серпні 2020р.).

Ключові показники	Місячна зміна, %			Кумулятивна зміна, %		Внесок, в.п.
	08.2020	07.2021	08.2021	01-08.2020	01-08.2021	01-08.2021
Сільське господарство	-5,5	9,2	25,0	-9,8	8,4	-
Рослинництво	-	-	-	-12,9	14,8	9,9
Тваринництво	-	-	-	-2,2	-4,8	-1,5

Джерело: Держстат, розрахунки Мінекономіки

РОСЛИННИЦТВО

Високі результати у **рослинництві** («плюс» 14,8% у січні-серпні 2021р. порівняно з «мінус» 12,9% у січні-серпні 2020р.) були забезпечені сприятливими погодними умовами під час вегетації, дозрівання та збирання, що дозволило отримати вищу врожайність та збільшити зібрану площу порівняно з минулим роком більшості с/г культур.

За даними Держстату станом на 01.09.2021 врожай зернових культур становив 43,8 млн. т, що на 26,3% більше ніж на аналогічну дату минулого року, як за рахунок збільшення врожайності на 19,3%, так і зібраної площі – зростання на 6%.

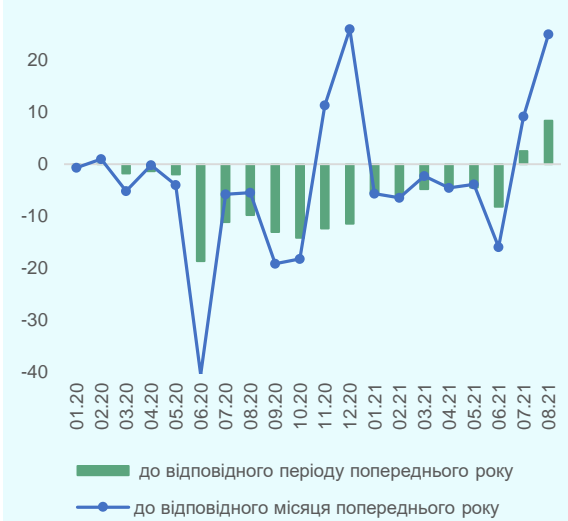
Довідково. За оперативними даними Мінагрополітики станом на 24.09.2021 зібрано 46,4 млн т врожаю зерна з площі 10,6 млн га (станом на 24.09.2020 – 37,6 млн т, з площі 10,3 млн га).

ТВАРИННИЦТВО

Тваринництво продовжує стримувати розвиток с/г («мінус» 4,8% у січні-серпні 2021р. та «мінус» 2,2% у січні-серпні 2020р.). У розрізі основних підвидів тваринницької продукції негативний внесок мало:

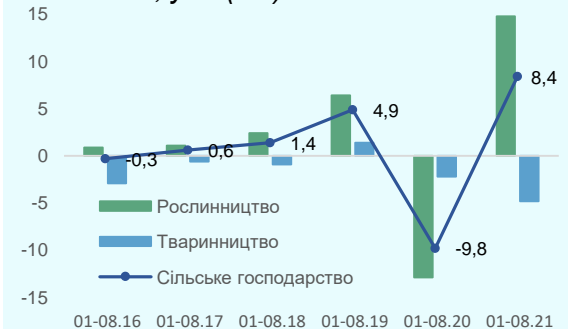
скорочення **виробництва яєць** на 14,5% («мінус» 14,4% у січні-липні 2021р. та «мінус» 0,9% у січні-серпні 2020р.), що,

Рис.3.1 Індекс с/г продукції, зміна, у %

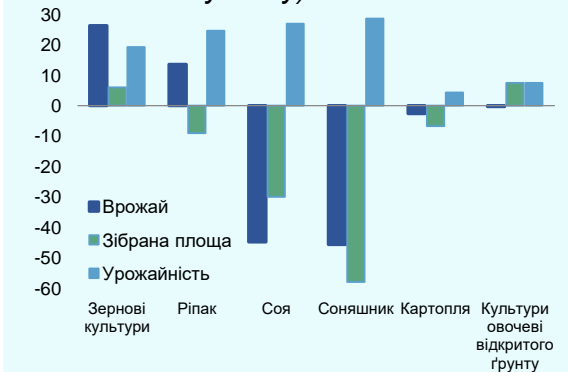
Джерело: Держстат

Рис.3.2 Індекс с/г продукції, у т.ч. рослинництва та тваринництва, зміна, у % (п/п)

Джерело: Держстат

Рис.3.3 Виробництво, зібрана площа та урожайність с/г культур станом на 01.09.2021, зміна, у % (на відповідну дату)

Джерело: Держстат

зокрема, обумовлено низькою рентабельністю виробництва; Довідково. Рівень рентабельності виробництва яєць у 2020р. становив «мінус» 19,2%.

падіння виробництва молока на 6,2% («мінус» 6% у січні-липні 2021р. та «мінус» 3,8% у січні-серпні 2020р.) через значне здорожчання утримання ВРХ, що спонукає скорочувати поголів'я (станом на 01.09.2021. поголів'я ВРХ скоротилося на 6,4% («мінус» 6,4% станом на 01.09.2020)), та високий рівень конкуренції на внутрішньому ринку молочної продукції з іноземною, виробництво якої у більшості країн субсидіюється на високому рівні (за даними ДМС у січні-серпні 2021р. імпорт молочної продукції (гр.401-406) у фізичному вимірі збільшився на 13,4% (зростання у 1,7 раза у січні-серпні 2020р.). Додатковим стримуючим чинником є низькі закупівельні ціни на молоко у господарств населення, зважаючи на значну частку (69,3%) їх у загальному виробництві (за даними Держстату у січні-липні 2021р. закупівельні ціни на молоко у господарств населення порівняно з підприємствами нижчі на 18,5%).

Довідково. За даними Держстату у січні-серпні 2021 року (п/п) сукупний індекс витрат на виробництво сільськогосподарської продукції зріс на 35,6%, у т.ч. продукції рослинництва – на 32,8% та продукції тваринництва – на 41,1%. Індекс цін на матеріально-технічні ресурси промислового походження, що споживаються сільським господарством, збільшився - на 37,8%.

Водночас, вперше в поточному році, у вирощуванні с/г тварин (у живій масі) у підприємствах відбулося зростання на 0,2% («мінус» 0,2% у січні-липні 2021р. та «плюс» 0,6% у січні-серпні 2020р.) на тлі розширення географії експорту м'яса птиці та зменшення випадків африканської чуми свиней.

Довідково. Станом на 01.09.2021 поголів'я птиці скоротилося на 1,5% порівняно з «мінус» 3,5% станом на 01.08.2021.

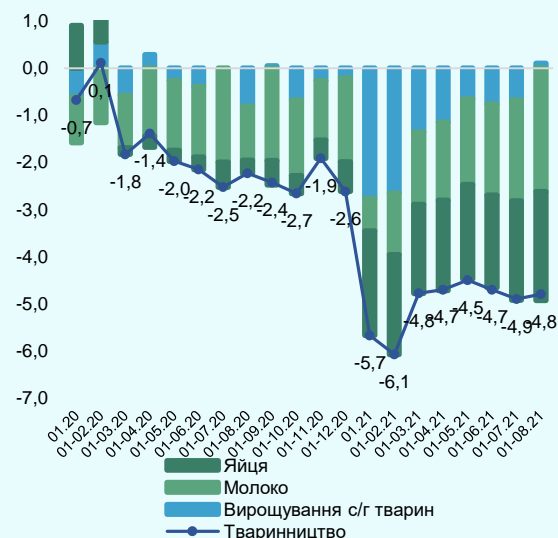
За даними ДМС у січні-серпні 2021р. експорт м'яса птиці (гр.207) у фізичному вимірі збільшився на 1,7% («плюс» 4,8% у січні-серпні 2020р.).

За даними Держпродспоживслужби за 8 міс. 2021 року було зафіксовано 10 випадків АЧС порівняно з 18 випадками станом на відповідну дату минулого року.

Регіональний розріз

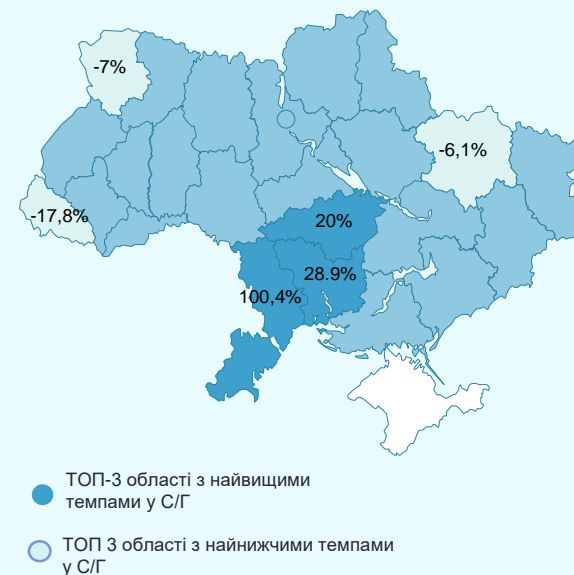
У січні-серпні 2021р. (п/п) зростання спостерігалось у 15 регіонах. Найвище зростання у південних – у Одеській обл. (у 2 рази у січні-серпні 2021р.), Миколаївській обл. (на 28,9% відповідно) та Кіровоградській обл. (на 20% відповідно) виключно за рахунок високих результатів у рослинництві. Найбільше скорочення – у Закарпатській обл. (на 17,8% у січні-серпні 2021р.), Волинській обл. (на 7% відповідно) та Харківській обл. (на 6,1% відповідно).

Рис.3.3 Внески основних підвидів в індекс тваринницької продукції, в.п.

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономіки

Рис.3.4 Регіональний аспект розвитку сільського господарства у січні-серпні 2021р., зміна, у % (п/п)

Джерело. Держстат

4. БУДІВНИЦТВО

ГОЛОВНЕ

У серпні (після негативного значення індексу будівельної продукції у липні) справдилися наші очікування щодо покращення ситуації у будівництві. І як результат, вдруге у поточному році у січні-серпні 2021р. спостерігалось кумулятивне збільшення обсягів виробленої будівельної продукції. Дані результати були забезпечені дією державної програми з іпотечного кредитування та пожвавленням ринку нерухомості, відновленням інвестиційної активності підприємств реального сектору, а також нарощуванням темпів виконання проектів «Великого будівництва», які фінансуються на високому рівні.

Як результат, у січні-серпні 2021р. (п/п) індекс будівельної продукції збільшився на 1,8% (у січні-липні 2021р. – 0% та у січні-серпні 2020р. – «мінус» 0,6%).

Довідково. За даними Держстату у серпні 2021р. скорегований індекс на ефект календарних днів зріс на 8,9%. (у липні 2021р. – на 0,5% відповідно).

Частка нового будівництва складала 34,9%, ремонту (капітального та поточного) – 38,4% та реконструкції та технічного переоснащення – 26,7%.

За даними НБУ у серпні підприємства сектору будівництва продовжують зберігати оптимізм щодо економічних результатів своїх підприємств (так індекс очікувань ділової активності становив 53 п., у липні 2021р – 55,6 п.).

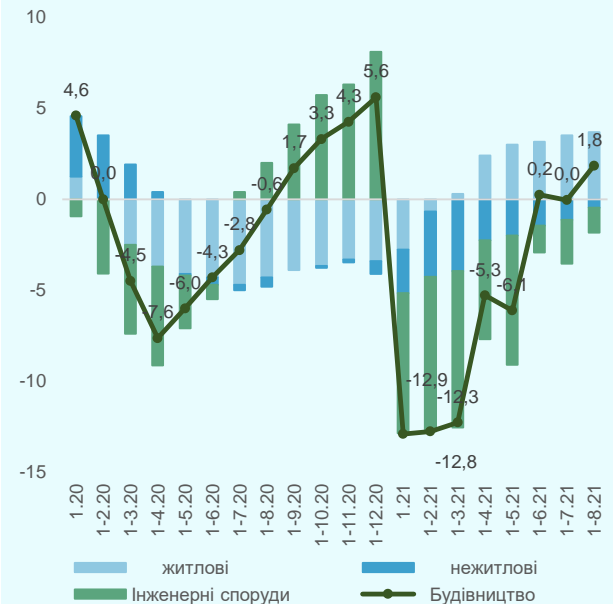
Ключові показники	Місячна зміна, %			Кумулятивна зміна, %		Внесок, в.п.
	08.2020	07.2021	08.2021	01-08.2020	01-08.2021	01-08.2021
Будівництво	11,8	-0,5	10,0	-0,6	1,8	-
Будівелі	-4,8	13,4	17,0	-7,7	7,0	3,2
Житлові	-8,7	39,3	28,1	-18,9	21,1	3,7
Нежитлові	-2,5	0,3	10,9	0,8	-1,6	-0,5
Інженерні споруди	25,9	-9,3	5,5	6,0	-2,4	-1,4

Джерело: Держстат, розрахунки Мінекономіки

Позитивний вплив на розвиток будівництва чинили наступні фактори:

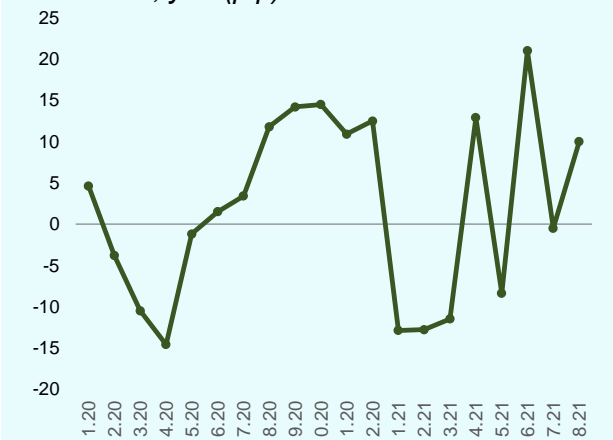
запуск державної програми з іпотечного кредитування та зміна у пріоритетах витрачання коштів населення у відповідь на пандемічні виклики, що відобразилось у підвищенні схильності населення до більш раціонального розподілу витрат та збереженні заощаджених коштів через їх інвестування у житлові активи (обсяги житлового будівництва у січні-серпні 2021р. зросли на 21,1% («плюс» 19,9% у січні-липні 2021р. та «мінус» 18,9% у січні-серпні 2020р.));

Рис.4.1 Внески підвидів будівництва в індекс будівельної продукції, в.п

Джерело. Держстат, розрахунок Мінекономіки

Рис.4.2 Індекс будівельної продукції, зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат

Довідково. За даними Мінфіну станом на 04.10.2021 уповноваженими банками з виконання Державної програми «Доступна іпотека 7%» підписано 903 кредитних договори на загальну суму 776,59 млн грн, з них 24,27% – на первинному ринку.

За даними НБУ іпотечні кредити в національній валюті станом на кінець серпня 2021р. порівняно з даними станом на кінець липня 2021р. зросли на 1,5%.

відновлення інвестиційної активності підприємств реального сектору на тлі покращення виробничої ситуації (будівництво нежитлових будівель уповільнило темпи падіння до 1,6% у січні-серпні 2021р. порівняно з «мінус» 3,9% у січні-липні 2021р. («плюс» 6% у січні-серпні 2020р.)).

Довідково. У I півр. 2021р. (п/п) індекс капітальних інвестицій зріс на 4,2%, у т. ч. ВЕД «Сільське, лісове та рибне господарство» - на 19,3%, ВЕД «Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів» - на 1% та ВЕД «Промисловість» - на 0,9%.

реалізації проектів «Великого будівництва», спрямованих на покращення транспортної інфраструктури, фінансування яких відбувалося на високому рівні, що уповільнило падіння в будівництві інженерних споруд до 2,4% у січні-серпні 2021р. порівняно з «мінус» 4,3% у січні-липні 2021р. («плюс» 6% у січні-серпні 2020р.)).

Довідково. За даними Держказначейства у січні-серпні 2021р. (п/п) фінансування державного дорожнього фонду було більшим у 1,8 раза порівняно з січнем-серпнем 2020р.

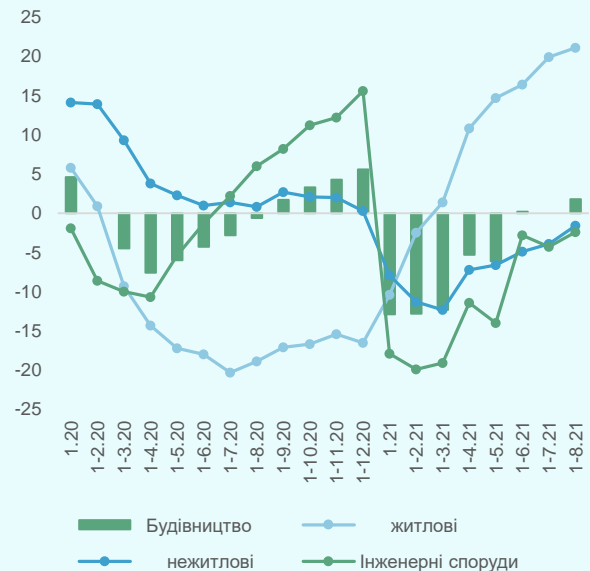
Водночас, збільшення витратності будівельної діяльності не дозволяє демонструвати більш високі результати у даній сфері.

Довідково. За даними Держстату у січні-серпні 2021р. (п/п) ціни у будівництві зросли на 16,3% («плюс» 1,8% у січні-серпні 2020р.), ціни виробників на гумові і пластмасові вироби, іншої неметалевої мінеральної продукції – зросли на 8,2% («плюс» 1,5% відповідно), металургійної продукції – на 45,2% («мінус» 10,7% відповідно).

Регіональний розріз

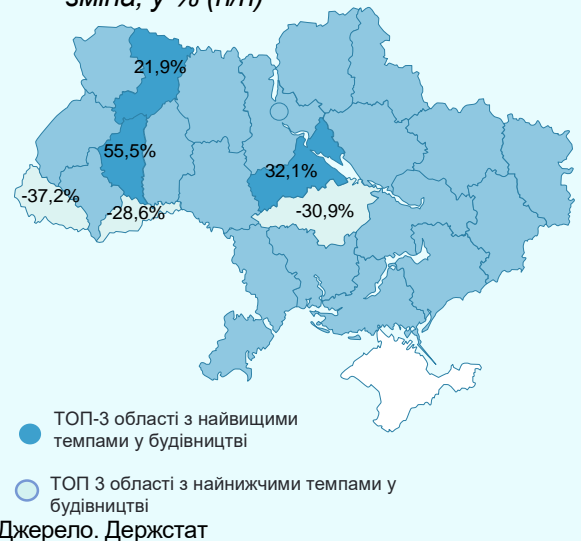
У січні-серпні 2021р. (п/п) зростання спостерігалось в 11 регіонах, найбільше - у Тернопільській обл. (у 1,6 раза у січні-серпні 2021р.), Черкаській обл. (на 32,1% відповідно) та Рівненській обл. (на 21,9% відповідно). Значне зростання пов'язано, в першу чергу, з будівництвом інженерних споруд (інфраструктурні та промислові об'єкти та ін.) та житлових будівель. Найбільше скорочення – у Чернівецькій обл. (на 37,2% у січні-серпні 2021р.), Кіровоградській обл. (на 30,9% відповідно) та Закарпатській обл. (на 28,6% відповідно) внаслідок скорочення у всіх видах будівельної продукції.

Рис.4.3 Індекс будівельної продукції за видами, зміна, у % (п/п)

Джерело. Держстат

Рис.4.4 Регіональний аспект розвитку будівництва у січні-серпні 2021р., зміна, у % (п/п)

Джерело. Держстат

5. ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

ГОЛОВНЕ

У січні-серпні 2021р., другий місяць поспіль, внутрішня торгівля демонструє скорочення обсягів випуску, яке, за оцінками Мінекономіки, становило 1,3% (скорочення на 1,0% за 7 міс. 2021р., зростання на 1,9% за 8 міс. 2020р.), що, в більшій мірі, спричинено суттєвим падінням оптового товарообороту – на 8,5% (на 8,0% за 7 міс. 2021р., зростання на 0,2% за 8 міс. 2020р.). з негативним внеском до загального обсягу торгівлі на рівні 5,6 в.п. У свою чергу, розширення споживчого попиту та загальноекономічна активізація в умовах дії «зеленого» рівня епідемічної небезпеки на всій території країни сприяли зростанню обороту роздрібно торгівлі на 12,9% (13,0% за 7 міс. 2021р., 5,7% за 8 міс. 2020р.) з позитивним внеском у розвиток внутрішньої торгівлі на рівні 4,3 в.п.

Ключові фактори, що стримували динаміку внутрішньої торгівлі:

зниження попиту на послуги оптової торгівлі з боку окремих промислових підприємств (зокрема виробників споживчих товарів короткострокового використання та групи «енергія»);

зменшення показника ланковості перепродажу непродовольчих товарів в оптової торгівлі, які складають 83,3% у загальному обсязі оптового товарообороту (у І півр. 2021р. порівняно з І півр. 2020р. ланковість перепродажу товарів зменшилася на 0,3 до 1,9, що загалом є позитивним явищем для кінцевого споживача послуг оптової торгівлі).

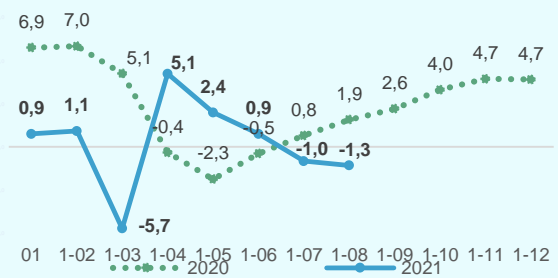
Ключові фактори, що позитивно впливали на динаміку внутрішньої торгівлі:

стимулювання споживчого попиту населення в умовах збільшення соціальних стандартів (у т.ч. з 01.07.2021 підвищено прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність (з 1 769 гривень до 1 854 гривень) та відповідно збільшено мінімальну пенсію (з 1 769 грн до 1 854 грн) та надбавки до пенсій за понаднормовий страховий стаж, щомісячну державну адресну допомогу до пенсії учасникам та інвалідам війни, пенсії за особливі заслуги, тобто майже половині пенсіонерів (яких станом на 01.01.2021 11,1 млн осіб) <https://bit.ly/3xv9ya0>);

збільшення обсягів отриманих переказів в іноземній валюті із-за меж України (за даними Національного банку у серпні 2021р. зростання становило 17,6% (р/р), на 9,2% у липні 2020р.);

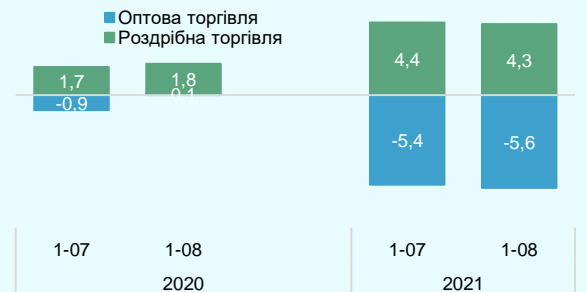
оптимістичні настрої бізнесу у сфері торгівлі (за даними Національного банку індекс очікувань ділової

Рис.5.1 Випуск ВЕД «Торгівля», зміна, у % (п/п)

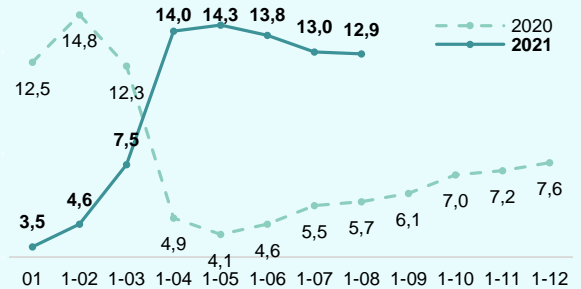
Джерело. Розрахунки Мінекономіки на базі остаточних даних Держстату

Рис. 5.2 Внесок оптової та роздрібно торгівлі у загальний обсяг випуску ВЕД «Торгівля», відсоткових пунктів

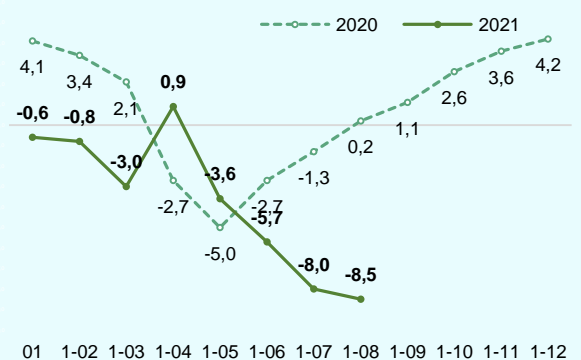
Джерело. Розрахунки Мінекономіки на базі даних Держстату

Рис.5.3 Оборот роздрібно торгівлі, зміна, у % (п/п)

Джерело. Держстат

Рис.5.4 Оптовий товарооборот, зміна, у % (п/п)

Джерело. Держстат

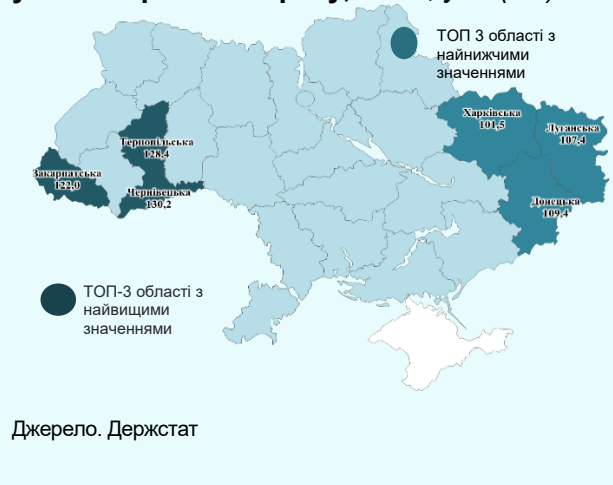
активності сфери торгівлі у серпні, вперше з квітня поточного року, перевищив рівноважне значення і становив 51,1 п. проти 49,7 п. у липні);

зростання споживчого кредитування (станом на кінець серпня 2021р. порівняно з аналогічною датою 2020р. обсяг споживчих кредитів збільшився на 9,0%, на кінець липня 2021р. зростання на 7,5%).

Регіональний розріз.

У січні-серпні 2021р. динаміка роздрібного сегменту внутрішнього ринку у всіх регіонах була позитивною, у тому числі у 12 областях показник перевищив значення по Україні в цілому.

Рис. 5.5 Регіональний аспект динаміки підприємств обороту роздрібної торгівлі у січні-серпні 2021 року, зміна, у % (п/п)

6. ТРАНСПОРТ, СКЛАДСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО, ПОШТОВА ТА КУР'ЄРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

ГОЛОВНЕ

У січні-серпні 2021р. зростання обсягів випуску у сфері транспорту² становило 2,8% (2,7% за 7 міс. 2021р. та «мінус» 15,6% за 8 міс. 2020р.).

Таку динаміку, в першу чергу, визначало:

зростання обсягів пасажирообігу на 27% (на 48% у липні 2021р.) з урахуванням низької бази порівняння у серпні 2020 року (падіння на 48,2%) та продовження туристичного сезону на тлі послаблення/скасування карантинних обмежень як всередині країни, так і поза її межами;

зростання обсягів вантажообігу на 0,9% (р/р) (на 2,0% у липні 2021р., падіння на 4,2% у серпні 2020р.), що підтримувалося відновленням попиту на послуги вантажних перевезень з боку окремих промислових підприємств, сільського господарства та будівельної галузі) на тлі загальноекономічної активізації як всередині країни, так і поза її межами.

Основними чинниками формування динаміки транспортної сфери у серпні 2021р. були: у пасажирському транспорті:

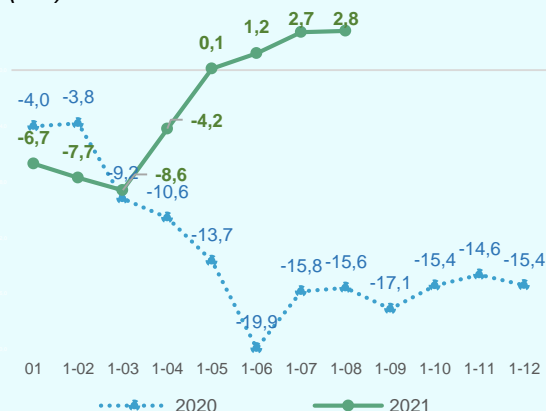
Ключові показники	Місячна зміна, %			Кумулятивна зміна, %		Структура, %	
	08.20	07.21	08.21	01.-08.20	01.-08.21	01-08.20	01-08.21
Пасажирообіг	-48,2	48,0	27,0	-54,8	26,8	100,0	100,0
залізничний	-52,4	60,6	47,1	-63,1	51,0	22,4	26,6
автомобільний	-43,4	-6,3	3,3	-44,1	-2,9	39,0	29,8
водний	-72,0	32,3	20,1	-86,0	72,9	0,008	0,01
авіаційний	-56,5	261,9	53,5	-66,2	75,2	20,7	28,6
міський	-28,5	5,5	4,2	-39,0	5,4	17,9	15,9
Перевезення пасажирів	-34,3	2,3	4,9	-40,8	4,1	X	X

авіаційному – зростання пасажирообігу на 53,5% (у 3,6р. у липні 2021р. (р/р)), що, обумовлено як низькою базою порівняння у серпні 2020р. (падіння на 56,5%), так і поживавленням туристичних авіаперельотів у сезон відпусток на тлі послаблення карантинних обмежень для туристів у окремих країнах світу в умовах «зеленого рівня» епідемічної небезпеки в Україні, а також відновленням ряду міжнародних рейсів до Європи і виходом на авіаринок України нових вітчизняних перевізників;

залізничному – зростання на 47,1% (на 60,6% у липні 2021р. (р/р)) що, обумовлено як низькою статбазою у серпні 2020р. (падіння на 52,4%), так і поживавленням попиту на перевезення у сезон відпусток на тлі послаблення карантинних обмежень всередині країни та поза її межами;

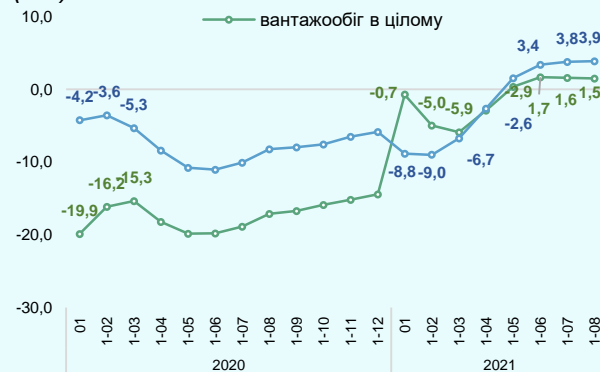
Довідково. За даними АТ «Укрзалізниця» упродовж червня-

Рис.6.1 Випуск ВЕД «Транспорт», зміна, у % (п/п)

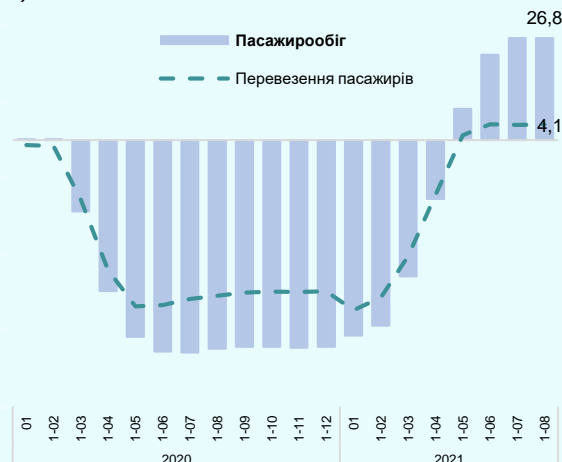
Джерело. Розрахунки Мінекономіки на базі даних Держстату

Рис. 6.2 Вантажообіг в цілому та без трубопровідного транспорту, зміна, у % (п/п)

Джерело. Держстат

Рис. 6.3 Пасажирообіг / перевезення пасажирів, зміна, кумулятивно, зміна, у % (п/п)

Джерело. Держстат

серпня перевезено 9,1 млн пасажирів. У порівнянні з літніми перевезеннями «карантинного» 2020р. щогорічні показники збільшилися на 130% та на 70% наблизилися до показників 2019р. <https://bit.ly/2XWIWT5>

у вантажному транспорті:

Ключові показники	Місячна зміна, %			Кумулятивна зміна, %		Структура, %	
	08.20	07.21	08.21	01.-08.20	01.-08.21	01-08.20	01-08.21
Вантажообіг	-4,2	2,0	0,9	-17,1	1,5	100,0	100,0
залізничний	11,9	6,3	0,3	-6,4	2,6	60,9	61,6
автомобільний	-16,8	14,4	20,9	-14,3	9,2	14,7	15,8
водний	-24,7	9,3	0,1	-16,9	0,6	1,0	1,0
авіаційний	-35,1	55,9	0,9	0,1	6,2	23,3	21,5
трубопровідний	-25,2	-14,9	-9,4	-37,1	-6,4	0,11	0,11
Вантажообіг без труби	4,7	8,0	4,0	-8,2	3,9	X	X
Перевезення вантажів	-1,7	6,7	1,8	-13,4	4,3	X	X

автомобільному – зростання вантажообігу на 20,9% (14,4% у липні 2021р. (р/р)) пов'язано як з низькою базою порівняння минулого року (падіння на 16,8% у серпні 2020р.), так і з підвищенням попиту з боку промислових підприємств, агросектору, будівельної сфери та роздрібного сегменту внутрішнього ринку;

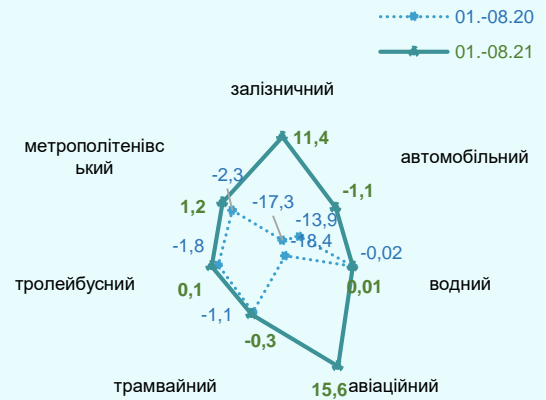
залізничному – уповільнення зростання до 0,3% проти 6,3% у липні 2021р. (р/р), що в більшій мірі пов'язано зі зміною статистичної бази порівняння минулого року – зі скорочення на 1,7% у липні 2020р. до зростання на 11,9% у серпні 2020р. У свою чергу зростання підтримувалося збільшенням попиту з боку реального сектора економіки та поліпшенням якості планування руху в АТ «Укрзалізниця».

Довідково. За даними Держстату у серпні 2021р. залізницею перевезено (руда – 23%, будматеріали – 22,3%, кам'яне вугілля – 14,5%, зерно і продукти перемелу – 13,1%, інші вантажі – 7,4% та чорні метали – 6,7%), які складають 86,9% у загальному обсязі відправлених вантажів.

трубопровідному – падіння на тлі низької бази порівняння минулого року (падіння на 25,2%) на 9,4% (на 14,9% у липні 2021р. (р/р)) через зловживання «Газпрому» домінуючою позицією на ринку, зокрема відмова «Газпрому» від бронювання додаткових потужностей для постачання додаткових обсягів газу до ЄС попри низькі для цього періоду обсяги газу в європейських газових сховищах. <https://bit.ly/3yAQwAx>

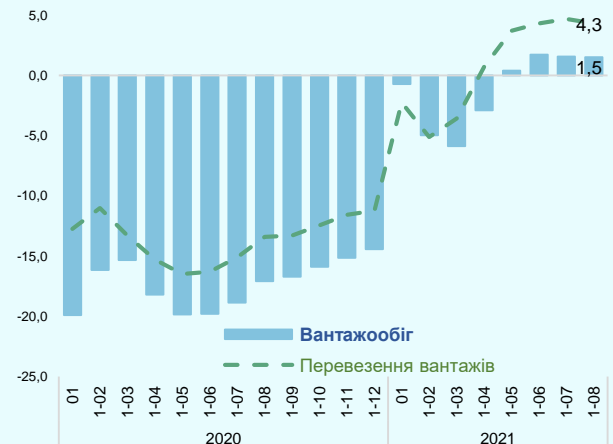
Довідково. Відповідно до даних системи AGSI+ Асоціації європейських операторів підземних газових сховищ (GSE) рівень наповнення ПГС країн ЄС-28 станом на 31.08.2021 становив майже 68% проти понад 91% станом на аналогічну дату минулого року. За даними ТОВ "Оператор ГТС України" з України до Європи у серпні протранспортовано 3,838 млрд м³ газу, що на 23,2% менше серпня 2020р. та на 0,3% нижче за показник липня 2021р. «Газпром» забронював на вересень лише 4% (0,65 млн м³ на добу) від запропонованих 15 млн м³ на добу додаткових гарантованих транзитних потужностей, як наслідок транзит у вересні ↓ ще більше – до 109 млн м³ на добу – мінімального обсягу, що передбачений транзитною угодою до 2025р. <https://bit.ly/3i5CNvh>

Рис. 6.4 Внесок основних видів пасажирського транспорту у загальний обсяг пасажирообігу, відсоткових пунктів

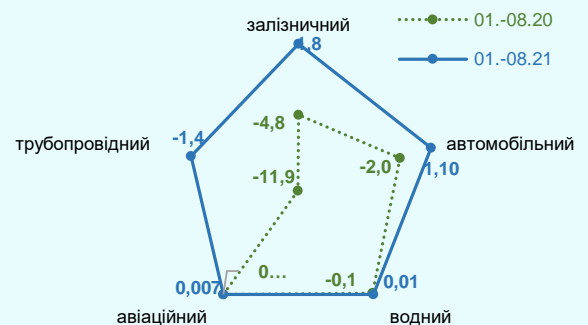
Джерело. Розрахунки Мінекономіки на базі даних Держстату

Рис. 6.5 Вантажообіг/перевезення вантажів, зміна, у % (п/п)

Джерело. Держстат

Рис. 6.6 Внесок основних видів вантажного транспорту у загальний обсяг вантажообігу, відсоткових пунктів

Джерело. Розрахунки Мінекономіки на базі даних Держстату

ДОДАТКИ

Показники розвитку окремих секторів економіки

Показники	Період	2016	2017	2018	2019	01.-08.20	2020	01.-08.21
Промисловість		4,0	1,1	3,0	-0,5	-6,5	-4,5	1,7
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів		1,1	-3,5	3,4	-1,6	-4,7	-3,0	1,2
Переробна промисловість		5,6	5,2	2,9	0,9	-8,0	-5,9	1,9
В-во харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів		7,4	6,3	-1,3	3,3	1,3	-0,8	-10,7
Текстильне в-во, в-во одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів		7,9	9,7	-3,4	-7,5	-12,8	-6,1	5,4
Виготовлення виробів з деревини, в-во паперу та поліграфічна діяльність		-1,3	8,8	2,2	-5,2	-7,0	-2,9	8,7
В-во коксу та продуктів нафтоперероблення		6,8	-6,6	6,8	3,1	0,4	-2,0	6,4
В-во хімічних речовин і хімічної продукції		3,2	2,3	15,3	12,9	8,3	5,1	2,8
В-во основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів		10,4	3,6	-5,0	3,7	2,2	3,0	-5,0
В-во гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції		11,1	5,3	0,8	6,7	-5,7	0,1	12,4
Металургійне в-во, в-во готових металевих виробів, крім машин і устаткування		5,0	-2,6	0,8	-1,4	-13,0	-8,7	7,1
Машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування		1,8	11,7	12,4	-2,2	-21,3	-17,6	9,8
В-во меблів, ін продукції; ремонт і монтаж машин і устаткування		6,2	11,9	10,4	3,0	-14,3	-10,4	14,8
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря		3,1	-6,0	3,0	-4,4	-4,0	-0,9	1,6
<i>Товари проміжного споживання</i>		<i>4,4</i>	<i>-1,7</i>	<i>2,1</i>	<i>-0,9</i>	<i>-7,2</i>	<i>-3,4</i>	<i>8,5</i>
<i>Інвестиційні товари</i>		<i>2,1</i>	<i>12,0</i>	<i>14,5</i>	<i>-1,0</i>	<i>-23,2</i>	<i>-20,5</i>	<i>4,2</i>
<i>Споживчі товари короткострокового використання</i>		<i>7,8</i>	<i>7,1</i>	<i>-1,1</i>	<i>1,9</i>	<i>-0,3</i>	<i>-1,0</i>	<i>-9,0</i>
<i>Споживчі товари тривалого використання</i>		<i>0,2</i>	<i>17,6</i>	<i>2,3</i>	<i>6,0</i>	<i>-9,5</i>	<i>-1,9</i>	<i>28,4</i>
<i>Енергія</i>		<i>1,9</i>	<i>-3,9</i>	<i>3,2</i>	<i>-2,0</i>	<i>-3,9</i>	<i>-2,4</i>	<i>-0,1</i>
Індекс сільськогосподарської продукції		6,3	-2,2	8,2	1,4	-9,8	-10,1	8,4
Рослинництво		9,1	-2,9	10,2	1,8	-12,9	-12,1	14,8
Тваринництво		-2,7	0,2	1,2	0,2	-2,2	-2,5	-4,8
Індекс будівельної продукції		17,4	26,3	8,5	23,6	-0,6	5,6	1,8
житлові будівлі		13,0	16,3	0,9	3,0	-18,9	-18,5	21,1
нежитлові будівлі		17,4	26,1	5,7	27,4	0,8	-2,7	-1,6
інженерні споруди		11,0	31,7	13,6	23,3	6,0	14,8	-2,4
Оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів		4,6	3,9	4,6	3,2	1,9	4,7	-1,3
оптова торгівля		4,7	2,8	3,6	-0,5	0,2	4,2	-8,5
роздрібна торгівля		4,3	6,5	6,2	10,3	5,7	7,6	12,9
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність		3,5	3,6	1,5	7,7	-15,6	-15,4	2,8
Вантажообіг		2,6	5,9	-3,3	2,1	-17,1	-14,4	1,5
Пасажирообіг		5,3	7,6	5,1	2,6	-54,8	-54,2	26,8

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономіки